N° 2929 — 1856

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

DINGSDAG 16 DECEMBER.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00, voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 15 December.

In de zitting van Zaturdag heeft de Tweede Kamer [illegible] behandeld.

Bij den aanvang heeft zij beraadslaagd over het laatste [illegible], dat nog van het ministerie van Koloniën te bespreken viel: de *west-indische* bezittingen. Men heeft zich [illegible] bij de *slaven-quæstie*.

De heer *Blaupot ten Cate* heeft, in eene zeer uitvoerige redevoering, 1°. zijne tevredenheid betuigd, dat de Regering den goeden weg omtrent de slaven-aangelegenheid ingaat; maar 2°. het tevens ook betreurd, dat de Regering daarin ten halve is blijven staan. Hij is tevreden over de benoeming van den nieuwen prokureur-generaal in Suriname, die een verklaard tegenstander is van de slavernij en waarvan hij veel goeds verwacht. Ook het gewijzigd reglement op de slaven geeft vele verbeteringen, maar hij acht ze ongenoegzaam. De zweepslagen zijn wel verminderd, maar niet afgeschaft; ze zijn zelfs voor de vrouwelijke slaven behouden. De deur is alzoo open gehouden voor wreedaardige mishandeling. En wat nu verder Kuraçao betreft acht hij de publikatie over de slaven niet veel beter dan het reglement, en schetst de droevige gevolgen daarvan. Hij is alzoo niet voldaan. Hij zou 't zelfs niet zijn al hadde men de zweepslagen geheel afgeschaft. Tot voorbereiding van de vrijmaking der slaven is meer noodig dan opheffing van wreedaardigheden. Men moet in onze bezittingen het beginsel van den slavenstand aantasten; de wet moet de slaven niet meer als [illegible], maar als menschen beschouwen. Daaruit [illegible] van zelve allerlei maatregelen voortvloeijen, die [illegible] vrijmaking voorbereiden.

Ook de heer *Elout* verklaart zich te leur gesteld door de publikatie; maar hij is zoo zeer ingenomen met de benoeming van den nieuwen prokureur-generaal, dat hij op die teleurstelling nu niet verder wil aandringen. Hij vraagt nog slechts, of de wet tot vrijmaking der slaven in deze zitting in de Kamer zal komen; waarop de *minister* toestemmend antwoordt.

De heer *Westerhoff* beklaagt zich, dat men een man, die noch lezen, noch schrijven kan, die hoegenaamd geene geneeskundige opleiding gehad heeft, gemagtigd heeft om de geneeskundige praktijk uit te oefenen.

De *minister van Koloniën* antwoordt dat er hem niets van bekend is. Hij neemt verder de betuigingen van tevredenheid, door de eerste sprekers gegeven, met blijdschap aan, en tracht te bewijzen, dat het onmogelijk was, voor de handhaving van orde en rust, om de zweepslagen geheel af te schaffen.

Zulks wordt hem betwist door den heer *van Hoëvell*, die in eene eenigszins gerekte, warme woordenwisseling met den minister omtrent die quæstie treedt. Hij toont, door een voorbeeld uit de Berbice genomen aan, dat er wel mogelijkheid bestaat om de geesselslagen af te schaffen, behalve nog dat men waarborgen had kunnen en moeten nemen, dat van het thans nog bestaande verlof om geeselslagen toe te dienen, geen misbruik wordt gemaakt, waarborgen die thans niet bestaan, dewijl het oordeel over het al of niet toedienen der geeselslagen, is overgelaten aan de ambtenaren (beulen?), die tot geeselslagers zijn aangesteld.

De *minister* beproeft vruchteloos, ten minste naar 't ons voorkomt, de noodzakelijkheid dier geeselslagen te verdedigen, als een onmisbaar middel om orde en rust te handhaven. Maar om daarover een beslissend oordeel te kunnen uitbrengen, zou men naauwkeurig den plaatselijken toestand moeten kennen. Wij laten dat dus gaan. Maar 't gemis aan waarborgen, dat de slaven niet om grillen van eigenaars wreedaardiglijk zullen worden mishandeld, is niet te verdedigen, en door den minister niet goed gemaakt.

Na de sluiting dier beraadslaging is de begrooting van Koloniën met groote meerderheid aangenomen.

Hoofdstuk XII (*onvoorziene uitgaven*) komt thans aan de beurt. De heeren *Thorbecke*, *van Bosse* en *van Nispen* geven 't verlangen te kennen om opgave te ontvangen van 't gebruik der onvoorziene uitgaven, gedurende het afgeloopen dienstjaar. De *minister van Finantiën* zegt, dat hij zulks niet kan doen vóór dat de rekenkamer de te dien aanzien loopende rekening zal hebben onderzocht en goedgekeurd; waarop de heer *Thorbecke* verklaart, dat hij tegen zal stemmen, niet om de aangevraagde som, maar om het beginsel. Wil de minister op Maandag (heden) van de verlangde opgave mededeeling doen, dan zal hij dadelijk voor stemmen; want tegen de som heeft hij geen bezwaar. De *minister* antwoordt daarop niet.

Men gaat vervolgens tot de stemming over, die op nieuw een staking van stemming voortbrengt. Er moet alzoo van daag overgestemd worden.

Vervolgens komt eindelijk het vroeger uitgestelde hoofdstuk IX A (*Nationale Schuld*) in beraadslaging. De Kamer begint de onderdeelen daarvan te behandelen. Maar gekomen aan Art. 15, *Amortizatie van Schuld*, waarbij het door drie leden ingediende amendement zijne plaats vindt, ziet men de ongelegenheid, dat men dit amendement zal bespreken vóór de wet op de *middelen*, waarmede dat amendement in verband staat. Over die ongelegenheid wordt beraadslaagd. En de Kamer neemt, op voorstel van den heer van Zuylen van Nyevelt, het besluit om de beraadslaging over dit deel van hoofdstuk IX te onderbreken en uit te stellen, totdat die over de *middelen* zal zijn geëindigd. De Kamer vereenigt zich daarmede met eene meerderheid van 36 tegen 29 stemmen.

De Kamer is alzoo op haar vroeger genomene beslissing teruggekomen. Zij had het voorstel van den heer van Bosse, om de *nationale schuld* te behandelen na de wet op de *middelen*, verworpen met de meerderheid van ééne stem. Thans heeft ze datzelfde voorstel goedgekeurd met eene meerderheid van 7 stemmen.

Gedurende het geheele jaar 1856 zijn in de voorjaars-, zomers- en herfstvergadering van de verschillende provinciale kommissiën van onderwijs geëxamineerd en toegelaten: 2 onderwijzers van den eersten rang, 154 onderwijzers van den tweeden rang, 2 2 onderwijzers van den derden rang, 265 onderwijzers van den vierden rang, 12 huisonderwijzers, 274 schoolhouderessen en 29 huisonderwijzeressen.

Vergeleken met 1855 dan ontwaart men, dat er in dit jaar 1 onderwijzer van den eersten rang *meer*, 25 onderwijzers van den tweeden rang *meer*, 33 onderwijzers van den derden rang *meer*, 82 onderwijzers van den vierden rang *minder*, 1 huisonderwijzer *meer*, 102 schoolhouderessen *meer* en 22 huisonderwijzeressen *meer*, zijn geëxamineerd en toegelaten. Over het geheel zijn dus de getallen zeer bevredigend, met uitzondering van de onderwijzers van den vierden rang, die de aankomelingen zijn.

Met het jaar 1830 vergeleken, is de uitkomst echter zeer bevredigend; want toen zijn er 2 onderwijzers van den tweeden rang *minder*, 54 onderwijzers van den tweeden rang *minder*, 52 onderwijzers van den derden rang *minder*, 69 onderwijzers van den vierden rang *minder*, 7 huisonderwijzers *minder* en 245 schoolhouderessen *minder*, en geheel geene huisonderwijzeressen geëxamineerd en toegelaten.

Het onderwijzend personeel is dus in de laatste 25 jaren aanmerkelijk toegenomen, want de vermeerdering is trapsgewijze geschied; doch de bevolking is ook aanmerkelijk toegenomen.

Alleen is op het vrouwelijk onderwijzend personeel, dat toegelaten is, geen staat te maken, want dit geschiedt dikwijls om proeven van bekwaamheid af te leggen in talen en wetenschappen, waardoor de ouders een waarborg bekomen van goed gemaakte vorderingen op kostscholen en instituten. De bewaarschoolhouderessen, die geëxamineerd en toegelaten zijn, worden onder genoemde opgaven niet gevonden. Daarvan geschiedt geene officiëele opgave in de N. Bijdragen voor het Onderwijs.

Men verneemt dat te Boxmeer gisteren nacht een felle brand heeft gewoed, waardoor zes à zeven huizen in de asch gelegd zijn, waarvan vijf, naar men zegt, tegen brandschade verzekerd zijn.

De heer Marcus Flowers alhier, is door de britsche Regering tot engelsch vice-konzul te Amsterdam benoemd.

Wij vernemen, dat het komité der houders van Spaansche 3 pCts. Uitgestelde Schuld van 1831 zich tot het Algemeen Beurs-Komité heeft gewend met het verzoek:

»Niet te willen gedogen, dat de effekten der eerstdaags »te Madrid te veilen, of die van eenige andere nieuwe »spaansche leening, alhier ter beurze worden verhandeld, »of in de prijs-couranten opgenomen, alvorens door schik»king of op andere wijze zal zijn voldaan aan de regt»matige en billijke eischen der houders van Spaansche »3 pCts. Uitgestelde Schuld van 1831, welke door dit »comité worden voorgestaan en door de Nederlandsche »Regering worden verdedigd.”

Wij hopen, dat aan dit billijke en gepaste verlangen zal worden voldaan. (*H.*)

Naar men verneemt zal, te beginnen met het jaar 1857, eene verandering komen in de redaktie van twee van onzen letterkundige tijdschriften: de *Tijdspiegel*, tot nu toe gedirigeerd door de heeren predikanten R. N. Meppen, te 's Gravenhage, en B. T. Lublink Weddik, te Amsterdam, zal voortaan worden uitgegeven onder het toezigt van dezen laatste en van dr. J. P. de Keyser, predikant te Arnhem; de *Vaderlandsche Letteroefeningen*, tot nu toe gedirigeerd door den heer C. G. Withuys, te Gravenhage, gaan over in de handen van den heer A. Loosjes, predikant te Amsterdam. (*N. R. Ct.*)

De *Staats-Courant* van heden geeft eene reeks van benoemingen tot burgemeesters in Gelderland en Zeeland.

Z. M. heeft aan den luit.-ter-zee J. May vergunning verleend tot het aannemen en dragen der orde van het Zwaard, hem door den Koning van Zweden en Noorwegen geschonken; voorts benoemd: tot lid van het koll. van reg. over het huis van arrest te Brielle W. F. C. baron Bentinck tot Nijenhuis; tot kantonr. te Medemblik mr. L. C. van Bommel; tot griffier bij het kantongr. te Heinkenszand mr. C. van Citters, en tot kantonr. te Breda mr. A. C. G. baron van Oldeneel tot Oldenzeel; als mede eervol ontslagen als burgem.: te Lengstdijk J. J. Joosseens, te Overslag A. v. d. Lansberghe, te Maassluis W. Overvoorde, te Krommenie J. Schaap, en in dezelfde plaats benoemd C. Walig.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Zaturdag 13 December.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft heden hare werkzaamheden hervat.

In deze zitting zijn onder anderen ingekomen de geloofsbrieven van den heer Bosch van Drakenstein, die in handen zijn gesteld van eene Kommissie, om daarover nog in deze zitting verslag uit te brengen.

De heer van Eijsinga heeft namens die kommissie daaromtrent verslag uitgebragt en geadviseerd tot toelating van dien heer, met welk voorstel de Vergadering zich vereenigd heeft.

Nog zijn bij de Kamer ingekomen de haar door de Tweede Kamer toegezondene wets-ontwerpen: waaronder de hoofdstukken I – IV, VI, VII, VIII, IVB en X der Staatsbegrooting voor 1857.

De Kamer heeft hare afdeelingen hernieuwd, waarna de leden zich naar hunne sektiën hebben begeven tot benoeming van voorzitters en onder-voorzitters.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 13 December.

In deze zitting heeft de Kommissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot afschaffing der griffiegegten en vermindering van het regt van zegel, voor zooveel de akten van prokureurs en exploiten van deurwaarders betreft, daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De dag der beraadslaging zal nader vastgesteld worden.

De beraadslagingen zijn voortgezet over hoofdstuk XI der Staatsbegrooting voor 1857 (*Departement van Koloniën.*)

Daarbij is bepaaldelijk gehandeld over de west-indische aangelegenheden en den toestand der slaven aldaar. De heeren Blaupot ten Cate, Elout van Soeterwoude, Westerhoff, van Hoëvell en de minister van Koloniën hebben daarbij het woord gevoerd.

Over andere onderwerpen, het Departement van Koloniën betreffende, hebben geene overwegingen plaats gehad.

De onderscheidene artikelen behoorende tot de afdeeling I van het hoofdstuk der Staatsbegrooting: kosten van het departement, pensioenen, wachtgelden, onvoorziene uitgaven, enz., werden achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Het hoofdstuk, daarna in stemming gebragt, werd met 50 tegen 12 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Westerhoff, Dullert, van Eck, ter Bruggen Hugenholtz, de Lom de Berg, Anemaet, van Hoëvell, Jespers, Thorbecke, Sloet tot Oldhuis, Meeussen en Storm.

Daarna is beraadslaagd over hoofdstuk XII der Staatsbegrooting (*onvoorziene uitgaven*), dat, nadat daaromtrent eenige beschouwingen waren voorgedragen door de heeren van Bosse, van Nispen van Sevenaer en Thorbecke, die door den minister van Finantiën beantwoord werden, in stemming werd gebragt, waarbij zich 32 stemmen voor, en 32 tegen hetzelve verklaarden. De stemmen alzoo gestaakt hebbende, zal dit hoofdstuk in eene volgende vergadering op nieuw behandeld worden.

Tegen hebben gestemd de heeren: Westerhoff, de Poorter, Dullert, van Eck, ter bruggen Hugenholtz, Hoynck van Papendrecht, de Lom de Berg, Strens, Bots, van Zuijlen van Nyeveldt, Beens, de Limpens, Meijlink, Anemaet, Hengst, van Hoëvell, van Wintershoven, Gevers Deijnoot, Jespers, Thorbecke, Sloet tot Oldhuis, van Nispen van Sevenaer, Meeussen, Blaupot ten Cate, Heemskerk, van der Veen, van Bosse, Luijben, Dommer van Poldersveldt, Storm, Reinders en Zylker.

Daarop is, volgens een vroeger door de Kamer genomen besluit, hoofdstuk IX *A* (*Nationale schuld*) in behandeling genomen. Over het hoofdstuk in het algemeen vroeg niemand het woord.

De eerste afdeeling (*interesten, lijfrenten en tontine*) leverde geene beraadslaging op. De artt. 1 tot en met 14 werden achtereenvolgens goedgekeurd.

Bij de overwegingen van art. 15 der tweede afdeeling (*amortisatie en aflossing van rentegevende nationale schuld*), uitgetrokken voor de som van *f* 926,362.50, werd tevens behandeld het daarop door de heeren Thorbecke, van Bosse en Sloet tot Oldhuis voorgesteld amendement, strekkende om dat cijfer met *f* 6,000,000 te verhoogen. Nadat over dat artikel en de wijziging het woord door de heeren van Bosse, van Rappard, Rochussen en den minister van Finantiën was gevoerd, deed de heer van Zuijlen van Nyevelt het voorstel om terug te komen op het vroeger door de Kamer genomen besluit om hoofdstuk IX *A* niet te behandelen na de wet op de middelen. Vroeger was voorgedragen door een der voorstellers van het boven aangehaalde amendement dit wel te doen, om het naauw verband waarin dit staat met eene wijziging, door dezelfde heeren op de wet op de middelen ingediend.

Het voorstel van den heer van Zuijlen van Nyevelt werd, na eene woordenwisseling tusschen de heeren van Zuijlen van Nyevelt, van Hoëvell, Dirks, Rochussen, Dullert, Thorbecke en den minister van Finantiën, met 36 tegen 29 stemmen aangenomen. De behandeling van hoofdstuk IX *A* is alstoen afgebroken, en de voortzetting uitgesteld tot na de afdoening der wet op de middelen.

PER TELEGRAAF.

's Hage, 15 December.

In de zitting der Tweede Kamer van heden is hoofdstuk XII (*Onvoorziene uitgaven*) aangenomen met 35 tegen 33 stemmen.

'S GRAVENHAGE, 14 Dec. De minister Simons heeft een rustigen nacht doorgebragt, neemt in beterschap toe, maar is nog zeer zwak en moet zich van alle bezigheid onthouden.

Z. Exc. de heer Lomonosoff, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Keizer van Rusland bij het nederl. hof, zal zich heden uit de rezidentie naar Italië begeven tot herstel van zijne gezondheid. Gedurende zijne afwezigheid zal het gezantschap door den 1en sekretaris, den graaf Sievers, waargenomen worden, die als zaakgelastigde bij dit hof geakkrediteerd is.

— De afdeeling 's Gravenhage en omstreken der hollandsche maatschappij van landbouw, zal op Donderdag, Vrijdag en Zaturdag, den 5, 6 en 7 Maart 1857, in het gebouw van de vrijmetselaren aan den Fluweelen Burgwal te 's Gravenhage, eene tentoonstelling houden van bloembouquetten en kamer-bloemversieringen.

ROTTERDAM, 12 Dec. Naar men verneemt is heden, onder geleide van den heer van Hoorn, ambtenaar bij het departement van koloniën, per spoor van Amsterdam alhier aangebragt, de belangrijke som van *f* 1,200,000 in specie, om verder naar Vlissingen te worden geëxpedieerd en van daar met een rijks-vaartuig naar Oost-Indië. (*N. R. Ct.*)

ENKHUIZEN, 12 Dec. De berigten van de schelvischvangst bij Texel en vooral bij Terschelling luiden zeer gunstig; zoodat door vollendamsche en urker schuiten, die hier gisteren passeerden, tachtig duizend stuks naar Amsterdam zijn verzonden. Ook is er reeds eene menigte panharing in de Zuiderzee gevangen, en wel, zoo als men verzekert, van eene zeer goede kwaliteit.

MEDEMBLIK, 10 Dec. Er waren heden ter kaasmarkt aangevoerd 25 stapels, die met redelijk vluggen handel verkocht zijn tot *f* 28½ de 50 ned. ℔.

HOORN, 11 Dec. Op de markt alhier werden 28 stapels kaas aangevoerd, wegende te zamen 23,194 ned. ℔. Prijs kleine gras *f* 28,75; middelbare *f* 26; in kommissie weike *f* 24,25.

BLOKZIJL, 11 Dec. De aanvoer van boter was gisteren niet ruim, en hoewel zij vlug van de hand ging, was de prijs onveranderd; er werd besteed voor het ℔ *f* 1.04 à 1.06; voor het ¼ vat *f* 22.50 à 22.75; voor het ½ vat *f* 45 à 46.

HARDERWIJK, 12 Dec. Op den 18 December aanstaande, zal van hier vertrekken een detachement suppletie-troepen, sterk 150 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden kapitein J. J. B. Sterke, medegeleiders de 2de luit. der inf. G. L. N. Britt, en 2de luit. der artill. J. P. C. Rutten, en de officier van gezondheid 3e klasse Granpré Molière, om op den 19 dezer te Rotterdam over te gaan aan boord van het schip *Amboina*, gezagvoerder J. G. Tromp, bestemd naar Oost-Indië, en

Op den 21 Dec. een detachement, sterk 110 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden eerste luits. der inf. J. J. W. E. Verstege en J. N. Maquiné en de officier van gezondheid K. G. Bakker, om op den 22 te Rotterdam over te gaan aan boord van het schip *Elise Susanna*, gezagvoerder J. Kuyt, bestemd naar Oost-Indië.

Verder vernemen wij, dat er weder 500 manschappen in Engeland voor de dienst in Neêrlandsch Indië aangeworven zijn, welke spoedig hier zullen arriveeren. Somtijds vallen hier ter stede ergerlijke tooneelen voor, o. a. dezer dagen zijn er 5 à 6 militairen zoodanig met messteken gewond, dat zij onmiddellijk naar de infirmerie moesten vervoerd worden.

'S HERTOGENBOSCH, 12 Dec. In de vergadering van den gemeenteraad van gisteren avond, is besloten, uit stads kas de som van *f* 2000 bij te dragen in het bereiden en uitgeven van eene voedzame spaarsoep aan de armen dezer stad gedurende de drie volgende wintermaanden. (*H.*)

Men leest in de Derde Editie van het *Handelsblad*:

MALTA, 10 December. De admiraal Dundas is met den *Wellington* naar Lissabon vertrokken en heeft het eskader achter gelaten, om het einde van het napelsche geschil af te wachten.

NAPELS, 14 December. Het officiëele blad meldt, dat de dader van den aanslag op 's Konings leven, Milano is genaamd, dat hij in 1848 aan den opstand had deelgenomen, doch in 1852 gratie had erlangd. Hij was met valsche papieren in krijgsdienst getreden.

Den 11n had er eene groote illuminatie plaats gehad. 10,000 personen hadden op het paleis den Koning hunne gelukwenschingen aangeboden.

MARSEILLE, 15 Dec. Berigten uit Bombay van 17 Nov. melden, dat de Britsche expeditie naar de perzische golf, reeds op de hoogte van Bender was aangekomen en bevestigen dat Engeland aan Perzië den oorlog heeft verklaard.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Court*:

WEENEN, 14 Dec. Het heden verschenen nommer der *Oesterreichische Correspondenz* bevat het volgende berigt:

„Napels, 13 December.

„De bedrijver van den moordaanslag van Maandag jl. is heden door middel van de koorde ter dood gebragt.

„Te Napels heerscht eene volkomene rust."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Dec. Men noemt 25 December als de dag der opening van de konferentiën. Officieel is hierover echter nog niets bepaald.

— De prins van Pruissen, die zich sinds een paar dagen te Parijs bevindt, wordt aan het fransche hof met de meeste oplettendheid ontvangen. Vele feesten worden ter zijner eer gegeven.

— De *Univers* deelt eene verklaring mede van den abt Cognat, schrijver van den „*Univers* door zich-zelven veroordeeld", waarin gezegd wordt, dat hij niet bedoeld heeft iets beleedigends voor de redakteurs van den *Univers* te schrijven. Ten gevolge van die verklaring zal het proces geen voortgang hebben.

— In den *Moniteur* treft men de volgende korrespondentie uit Napels, onder dagteekening van 9 dezer, aan: „Te midden van het defileeren der troepen trad een jager te voet uit de gelederen en wierp zich op Koning Ferdinand met de bajonet in de hand. Een kolonel der huzaren stortte op den moordenaar toe en deed hem onder zijn paard op den grond nedervallen. Onmiddellijk maakte men zich van hem meester. De Koning deed het defileeren voortduren, zonder eenige aandoening te laten blijken. De prinsen en de Koningin, die zich op eenige schreden van daar bevonden, volgden dit voorbeeld. Eerst na zijn terugkeer in het paleis verklaarde de Koning, dat hij ligtelijk in de zijde gekwetst was. Het korps diplomatiek begaf zich onmiddellijk naar Z. M. en werd ook toegelaten. Ten acht ure des avonds is de Koning, vergezeld van de Koningin en zijne kinderen, in een rijtuig uitgereden en heeft zich naar de kerk van Pie-de-Grotta begeven.

De moordenaar is een Kalabriër. Hij was als vrijwilliger in het leger getreden.

— Men wil hier weten, dat prins Napoleon voornemens is, in het volgende jaar eene reis naar Ceylon, Borneo en Java te ondernemen en vergezeld zal worden van eenige uitstekende geleerden en letterkundigen.

— Men leest het volgende in den *Courrier des Etats Unis*: „Een sterrekundige van Brooklyn, de heer Meriam, is thans bezig met de diensten na te gaan, welke eene machine kan bewijzen, bestemd om eene kunstmatige bevriezing te weeg te brengen.

„Onder de verschillende toepassingen, welke hij er van denkt te kunnen maken, bevindt zich ook de zuivering van schepen, aan boord van welke de gele koorts heerscht, en bijgevolg de afschaffing dier langdurige quarantaines, welke den handel zoo zeer belemmeren. Het schijnt buiten twijfel, dat een gestrenge koude al de kiemen der gele koorts wegneemt; indien men dus, zooals de heer Meriam voorstelt, de besmette schepen ontlaadt, en hen onderwerpt aan de werking der verkoelings-machine, zoude men hen daarna zonder bezwaar in de haven kunnen laten komen om er eene nieuwe lading in te nemen. Wat de door die schepen aangebragte lading betreft, die zoude men in, tot dat einde ingerigte, gebouwen kunnen bergen, waar zij dezelfde bewerking zoudo moeten ondergaan.

„Eene in de machine, welke de heer Meriam heeft zien werken, geplaatste thermometer, viel in minder dan een uur van 53 graden (Fahrenheit) tot 24 graden onder nul, dus tot 56 gr. beneden het vriespunt. In eenige minuten was een doormidden gesneden appel, welke buiten de verkoelingsbuizen geplaatst was, geheel en al bevroren. De druppelen water, welke tegen de buizen geworpen werden, bevroren onmiddellijk. Een koperen vaas werd nog met water gevuld, en behoorlijk voor de proefneming geplaatst. Binnen weinige oogenblikken was het water in eene stevige ijsmassa veranderd.

„Deze machine is als volgt ingerigt: eerst heeft men eene soort van vierkanten regenbak gemaakt met een dubbelen muur; de ruimte tusschen de twee muren is voorzien van tot poeder gemaakte houtskool. In het midden van den regenbak zijn zes rijen van twaalf ijzeren koelvaten geplaatst welke elk genoeg water kunnen bevatten om 30 pond ijs op te leveren. De benoodigde verlaging van temperatuur wordt te weeg gebragt, door middel van een luchtpomp, door stoom bewogen en welke bestemd is de luchtledige ruimte te vullen. Is dit gedaan, dan wordt een stroom ether in de buizen gevoerd tot het water in de koelvaten geheel en al bevrozen is. De prijs van het aldus verkregen ijs gaat per ton het bedrag van drie dollars niet te boven. Kan deze bevriezingswijze inderdaad met een goede uitkomst worden toegepast op de onderdrukking van de gele koorts aan boord van de schepen, dan heeft de uitvinder zich jegens de menschheid zeer verdienstelijk gemaakt."

— Uit Lissabon zijn met de *Calpe* berigten ontvangen van 5 dezer. Het amerikaansche fregat *Merrimac* en het nederlandsche fregat *Prins Alexander* bevonden zich aldaar. De gouvernements leening van £ 330,000 maakte onder de bescherming der portugesche bank gunstige vorderingen. Men twijfelde er nog altijd aan of de regering zonder eenige belangrijke wijzigingen tot stand te brengen, wel in de nieuwe Kamers over eene groote meerderheid zoude te gebieden hebben.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Dec. Volgens den *Morning Chronicle* zouden Engeland, Frankrijk en de Vereenigde Staten besloten hebben tusschen beide te komen in den burgeroorlog die China teistert.

De oorlog tegen Perzië is den 1n November te Calcutta verklaard. 5000 man troepen hebben bij Karak en Bushire post gevat.

— Met de *Belgique* zijn tijdingen ontvangen uit New-York van 27 Nov. Daarmede verneemt men, dat het kabinet te Washington den 26n eene langdurige zitting heeft gehouden, en dat prezident Pierce zijn boodschap had voltooid.

De wetgeving van Zuid-Carolina had haren arbeid hervat; de goeverneur had in zijne boodschap gezegd, dat hij de nieuwe verkiezing slechts als een wapenstilstand tusschen het Noorden en het Zuiden beschouwt. Hij verklaart zich voor de herstelling van den slavenhandel en is van meening, dat alle takken van arbeid aan de slaven moeten worden overgelaten. Hij weigert aan de lokale wetgeving mede te deelen de besluiten der wetgeving van Northamsphire, welke hem zijn overgemaakt door den goeverneur van dien Staat. Het overige der boodschap houdt zich met lokale aangelegenheden bezig.

Tijdingen uit Havana loopen tot 27 November. Men zeide, dat de generaal Pezuela tot goeverneur-generaal zoude herkozen worden door de heerschende partij te Madrid. Deze tijding werd zeer slecht opgenomen door de oude Spanjaarden; 300 spaansche soldaten waren te Havana gearriveerd.

De kapitein van de stoomboot *Democrate* had eene verdediging van zijn gedrag openbaar gemaakt, doch werd desniettegenstaande door drie spaansche oorlogschepen in het oog gehouden.

Uit Haïti loopen de berigten van 11 November. Het rijk van Keizer Soulouque verkeerde in een grooten staat van gisting, daar de bedoelingen van Spanje, welke door Frankrijk ondersteund worden, veel ongerustheid aan de Regering van dat rijk gebaard hadden. De Dominikanen en Haïtianen waren zeer op elkander gebeten en men

licht dat die toestand niet lang meer konde aanhouden.

De *Herald* heeft goeden grond om te gelooven, dat lord John Russell, die den 20sten Januarij terug verwacht wordt, terstond bij de bijeenkomst van het parlement onlust zal stichten. Hij gelooft, wanneer namelijk de eerste minister hem niet door eene plaats in het kabinet tevreden stelt, de Regering of door ontijdige ter sprake brenging van de italiaansche questie, of door eene nieuwe hervormings-bill in het naauw te brengen. Waarschijnlijk zal lord John Russell de reform-bill als wapen kiezen, niet uit voorliefde voor de hervorming, maar uit liefde voor eene portefeuille.

De *United Service Gazette* zegt te vernemen, dat de luitenant-kolonel Jacob, van de Bombay-artillerie, thans met eene kleine strijdmagt op marsch door Scinde is, om de Affghanen tegen de Perziers bij te staan.

Met den laatsten dezer maand is het sluiten van huwelijken te Gretna Green afgeschaft. Eene in de laatste zitting van het parlement aangenomen wet bepaalt, dat na 31 Dec. geen onregelmatig huwelijk in Schotland gesloten, meer geldig zal zijn, tenzij een van de beide kontrakteerende partijen daar zijn domicilie gehad, of daar ten minste een en twintig dagen gewoond heeft.

Uit Liverpool schrijft men, dat de *America*, welke ll. Zaturdag die haven met de mails naar Bosten en de Vereenigde Staten verliet, uit zee is teruggekeerd met vrij aanzienlijke schade, terwijl een man der ekwipage gekwetst is. Op de hoogte van Kaap Clear was deze boot door zwaar weder beloopen. De mail zal aan boord van de *Boston* worden overgebragt, die morgen naar Halifax vertrekt.

Ten aanzien van den slavenhandel meldt kapitein Smith, dat New-York het hoofd- en middelpunt daarvan uitmaakt, zoo als die handel heden ten dage nog op het westelijke halfrond in zwang is. In geene stad van Kuba of Brazilië wordt het bedrijf in zulk eenen omvang, met zoo aanzienlijk kapitaal en op zoo breede schaal uitgeoefend. Ook in andere zeesteden der Atlantische Staten, als te Boston, Filadelfia inzonderheid, te Baltimore, worden bij voortduring slavenschepen, die naar de afrikaansche kust bestemd zijn, uitgerust; maar geene andere kan zich met New-York meten. In den jare 1853 hebben 35 zulke, niets minder dan met bijzondere zorg uitgeruste vaartuigen de haven van New-York verlaten, zonder dat ook maar eene enkele maal de overheden veel hinderpalen in den weg gelegd hebben. In den loop van 1854 was de handel wat gedrukt, en toch zijn toen nog ten minste 20 schepen alleen van New-York vertrokken. De voor het slavenvervoer dienende schepen zijn gewoonlijk kleine, schijnbaar slechts voor den kusthandel bestemde vaartuigen van 200 tot 500 tonnen, die op de werven der Nieuw-Engelandstaten met opzet zoo gebouwd worden. Dikwijls dienen zij maar eene enkele reis, want men verkiest het in den regel, ze na gedane zaak en na gelukkige landing der levende vracht in den grond te boren of door het vuur te laten verteren, daar ze anders mogelijk nog als bewijs van den strafbaren handel in beslag zouden kunnen genomen worden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 11 Dec. De tijding van den aanslag op het leven van den Koning van Napels, hier te gelijker tijd aangekomen met die van een te Ravenna gepleegden moord, heeft een diepen indruk te weeg gebragt, vooral in de hoogere kringen. De couranten van dagen, die hier, even als overal nog al zwartgallend zijn, toonen veel mistrouwen in het nationale karakter der Italianen. Zij droomen van gevaren, waaraan de Keizer op zijn rondreis door de italiaansche provinciën bloot staat. Men ducht de verfoeijelijke stellingen van sommige sekten, die den moord als staatkundig beginsel huldigen, en meermalen den arm der sluipmoordenaars met den dolk gewapend hebben.

Ter naauwernood zijn drie jaren verloopen sedert den dag dat de hertog van Parma, in de straten zijner hoofdstad, doodelijk werd getroffen. Het is dus zeer natuurlijk dat men zich in onze hoogere kringen aan de levendigste vrees overgeeft, men gelooft en hoopt, dat het gebeurde te Napels den Keizer er toe brengen zal, om zijne reis in Lombardije te verkorten. Evenwel bewijst men daardoor het karakter van onzen souverein slecht te kennen. Zijn onversaagdheid en moed zijn te dikwijls gebleken om te [illegible], dat de vrees voor moordenaars hem van zijn plannen zou kunnen afleiden. Goed onderrigte personen verzekeren dan ook dat de geruchten van eene verkorting der reis ongegrond zijn, en dat de Vorst zijn togt zal voortzetten, zoo als die eerst is vastgesteld.

Ten hoogste zal men een strengere bewaking uitoefenen, en de maatregelen van voorzorg reeds te voren en in stilte genomen, zullen waarschijnlijk worden vermeerderd.

Eene omstandigheid evenwel zou verandering kunnen brengen in den gang der reis. Het zou zijn namenlijk, als de lombardische adel, die de oude veeten nog niet schijnt vergeten te zijn, besloot Milaan voor den aankomst der keizerlijke familie te verlaten, zoo als zijn voornemen schijnt.

Aan deze zijde der Alpen is de weinige sympathie, die men voor de italiaansche questie gevoelt, niet toegenomen door de talrijke vrijstellingen en voorregten die den Italiaan verleend zijn. Onze handel vooral vergeeft den lombardijers en Venetiërs niet, dat zij het muntpapier, waarmede zij overstroomd zijn, weigert en hun goederen alleen tegen klinkende specie verruilen wil.

De daden van goedertierenheid, die het verblijf des Keizers te Triëst en te Venetië hebben gekenmerkt en de geheele vernietiging van de stedelijke schuld aan Venetië, die nu op de geheele monarchie zal drukken, zou de Italianen dubbel hatelijk maken, als in hun land een gevaar den Keizer dreigde. Het is dus te hopen, dat de gekoesterde vrees moge blijken ijdel te zijn. Evenwel zal de dolzinnige aanslag op een reeds zoo zwaar beproefd Vorst als de Koning van Napels, waarschijnlijk niet zonder staatkundige gevolgen blijven. Die aanslag is een ramp, die op nieuw den toestand, waarin eenig licht begon te komen, verergeren kan.

Te *Mantua* wordt alles voorbereid om den Keizer waardiglijk te ontvangen. De provinciale raad en die der stad hebben een adres onderteekend om den Keizer dank te zeggen voor zijn amnestie, te Venetië uitgevaardigd. Pavia heeft 25.000 lires toegestaan voor de feesten, bij gelegenheid der aankomst van den Keizer.

BERLIJN, 13 Dec. Hoewel de heer von Sydow zich niet meer te Bern bevindt, staan de bureaux der pruissische legatie aldaar nog voor de belanghebbenden open. Dus een bewijs, dat de staatkundige betrekkingen nog niet geheel zijn afgebroken. Men zeide te Bern, dat de zwitsersche Kamers weldra bijeen zouden komen, en onder anderen ook de zaak van Neufchâtel behandelen.

— Dezer dagen wil men in het zoogenaamde Zevengebergte, aan den Rijn, vrij hevige schokken van aardbeving waargenomen hebben.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 December.

ONDERTROUWD (11 Dec.): D. P. Terpstra, wed. met F. H. W. Brüssel.

GETROUWD (12 Dec.): T. J. Donema, wed. met C. Iselhorst.

BEVALLEN (9 Dec.): L. C. A. van Loon, geb. Borski, D.

OVERLEDEN (7 Dec.) E. Hollander, 88 j. J. C. Stork, 78 j. — (9 Dec.) L. A. Huebé, 10 m. P. Honig Jr., 51 j.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 11 Dec. Onwehand, de Hoop, Lissabon.

HELVOET, 12 Dec. Den Breems, Koophandel en Zeevaart, Villanova.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 15 Dec. in lading naar:

Keulen.	P. Schuler, Cöln Nº. 30.
Dusseld. en Duisb.	F. Henke, de Goede Verwachting.
Ruhrort.	O. Scholten, Hoffnung.
Maintz.	J. Sinsig, Maintz Nº. 1.
Frankfort.	W. Böcking, Frankfort Nº. 16.
Ludwigh. en Mannheim.	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.

Rijnhoogte. ARNHEM, 12 Dec. 2 el. 84 duim. KEULEN, 11 " 11 " 1 "

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 56⅝	Livorno	2/m.	f 39½
»	zigt	55⅞	Napels		82½
Bordeaux	2/m.	» 54½	Petersburg		1.8½
»	zigt	» 54¾	Weenen	6/w.	32½
Madrid	3/m.	» 234	Augsburg		35⅜
Cadix		234	Frankfort		97½
Seville		233	Hamburg	2/m.	34 1/16
Bilbao		233	»	zigt	35⅛
Lissabon		» 39½	Londen	2/m.	11.50
Porto		» 39½	»	zigt	11.62½
Genua	2/m.	» 45	Rotterdam.		

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 13 Dec. Fransche 4½ pc. 92.—; 3 pc. 67.35; 1½ pc. Spanje 24; 3 pc. id. 38½; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 85½.

LONDEN, 13 Dec. Cons. 93¼. Spanje buit. 3 pc. 41¼; id. 1½ pc. 23¾; Rusl 5 pc. 107; id. 4½ pc. 96; Holl. 4 pc. 96½; id. 2½ pc. 63½; Sard. 5 pc. 88½; Braz. 101; Peru 4½ pc. 76; Gren. uitg. 7; id. werk. 22; Mexiko 3 pc. 22; Portugal 3 pc. 46; Ecuador 4½; Venezuela 35½; Wissel op Amst. 11.17; Hamburg 13.6⅝.

WEENEN, 13 Dec. Met. 5 pc. 82½; id. 4½ pc. 71½; Bank-Aktiën 1028; Credit Anst. 325; Wissel op Londen 10.17; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 13 Dec. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 104½; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Thl. 18⅞; Amst. kort 150¼; Hamb. 142½; Petersburg 105½.

HAMBURG, 13 Dec. Spanje 1½ pc. 24⅜; id. 3 pc. 42; Rusl. 5 pc. 98¼; 4½ pc. 89½; 3 pc. Mexikanen 40½; Noord-Duits. bank 100½; Wissel op Londen 3/m. —; id. kort —; Amst. —.

FRANKFORT, 13 Dec. 5 pc. Met. 76⅞; 1½ pc. Spanje binnenl. 23⅞; id. 3 pc. 36½; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	12 DEC.	4½ u. gebl.	13 DEC.	4½ u. gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	62 13/16	63		
Dito Dito	3	75	75		
Dito Dito	4	94	94	94¼	
O. I. Leening 1844	4				
amortis. Syndik.	3½				
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorw.	4½				
» Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank					
België	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½	51	51¼	51¼	
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23 5/16	23⅛	23⅛	
Dito	3	40¾			
Dito Binnenl. à 6/m.	3	36¾	36½	36 11/16	36 11/16
Coupon-Bewijzen		5⅞	5 15/16	5 13/16	5 13/16
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	44⅜	44⅛	44⅛	
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	103	103¼	103½	103⅜
Dito Dito 1828 en 1829	5	101⅞	102	102⅛	
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	91⅞			
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4				
Dito bij *Stieglitz* en Cº.	4	82¼			
Dito bij id. 5de Serie	4		81¼		
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6				
Polen, Certifikaten	4	76⅛			
Dito Aand. met Lot. fl. 500		152			
Oostenrijk, Metalliek	5	73¼	73 7/16	73¼	73⅜
Dito Nationale	5	74 13/16	74½	74 11/16	74⅝
Dito Nieuwe 1847	2½	38 7/16	38 7/16	38⅛	
Dito 1851 en 1852	2½	38 5/16	38 5/16	38¼	
Dito Nieuwe	5	83	83¼	83¾	83½
Dito 1854	5	83	83	83¼	83½
Ween. Bank bij *Goll en Cº.*	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		f 316	316		
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *Rotschild*	5				
Sardinië	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	3				
Louisiana bij *Hope*	5				
Braziliën	5				
Dito	5				
Mexiko	3	20 1/16	20		
Dito Onbepaalde	3	20 1/16	20		
Peru	4½	72⅜			
Grenada, à £ 100	3	20¼	20 1/16	20⅛	
Dito Uitgestelde					
Ecuador à £ 100		34			
Venezuela, à £ 100	4½	32⅛			
Dito Uitgestelde	1½	13¾			
Grieken, te Londen	5	3 7/16			

N. 5 pc. Stieglitz 94⅛, 95 1/16; O. 93⅛, ¼; Prost 67, 69¼; Rothsch. 126; Peru N. York 52; Thes. 102; Grenada onb. 20 1/16.

Bij geringen omzet was de markt nagenoeg als gisteren.

Koers van het Geld: Beleening 5½ pCt., Prolongatie 6 pCt., Diskonto 5½ p Ct.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 15 December.

Prijzen der RUWE SUIKEREN: Surinaamsch f 34 a 40.

Kisten. Brazielsch, wit f 43 a 48, dito geel f 40 a 43, dito bruin f 35 a 39; Havana, wit f 48 a 53, dito geel f 41 a f 48, dito bruin f 36 a 40.

Kanassers, Kranjangs en Kisten. Wit f 45 a 50, grijs f 45 a f 44, geel f 41 a 42, bruin f 36 a 40.

Zakken en Matten. Manilla, blond f 41 a 43, dito bruin f 35 a 40.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 12 Dec.) Rogge. Gedurende de laatste acht dagen is weinig aangevoerd, ofschoon tot vorige prijzen was aan te komen. Men noteerde 137/2 ℔ Revel f 262 3/m., 140/2 ℔ dito 268 6/w. van den zolder; 144/2 ℔ Archangel f 253 6/w.

Gerst. Was mede tot vorige prijzen moeijelijk te plaatsen en werd alleen bekend de verkoop van 128/2 ℔ koersche f 260 3/m. 130/2 ℔ Mannheim f 248 6/w.

Moutwijn verhoogde Zaturdag op f 24, ofschoon ook vroeger à f 23½ gekocht was; Maandag vertoonde zich tot denzelfden Marktprijs, minder vraag, zoodat Dingsdag à f 23½ en Woensdag à f 23 werd afgegeven. Gisteren noteerde men de Markt f 23, ofschoon laat beurs lager werd afgegeven. Heden werden slechts enkele posten à f 22 genomen; terwijl onder de hand ook iets lager verkocht werd.

Jenever. f 27,50; Amst. proof f 28,75.

ANTWERPEN, 13 Dec. Aan de *Graanmarkt* werden cirka 1200 hect. Amerik. Rogge tot f 8⅞ verhandeld. Tel. Geld f 8¼ a 8⅜. Slag-Lijnzaad verdaagdhan tot f 14⅝ voor Odessa en f 13⅝ voor Morshansky. Eenige partijtjes Rigasch Zaai-Lijnzaad zijn verkocht tot f 31 a 32.

HAMBURG, 12 Dec. *Koffij* zonder levendigen kooplust in het geheel zijn deze week slechts 4500 b. Brasil verkocht van 3⅞ a 5½ sch.

Suiker met beperkten omzet tot vaste prijzen. Men heeft verkocht 500 k. Havana tot 22 a 27 sch. [illegible] Java. *Rijst.* De onlangs p. *Gebrg. Hansch* van Batavia aangebragte 3100 b. Java vonden tot goede prijzen nemers.

Katoen blijft gevraagd en Amerik. soorten werden ⅛ sch. hooger betaald.

gunstig gesteld.

Raapolie, loco in Dec. 30¼ mb, Mei 29⅝ mb, Oct. 27¼ mb

Granen niet geanimeerd doch vast.

LONDEN, 12 Dec. *Koffij* Uit de hand heeft men 200 b. goed ord. Native Ceylon afgedaan a 51.6.

Thee stil, in afwachting der belangrijke veilingen op aanst. Dingsdag.

Suiker niet williger.

Rijst 3 p lager. Uit de hand zijn 12,000b Madras afgedaan, grootendeels van 9.9 a 9 10½ en 2000 b mooije kwal. a 13 s.

Van *Peper* zijn 1000 b. fair Singapore in veiling verkocht a 4½ p.

Indigo: Guatemalo 2 a 3 p. Hooger; in veiling werd voor 209 cer., 8 k van 3.5 a 7 sh. bedongen

Cochenill meer gevraagd en 1 a 2 sh. hooger.

Kamfer in veiling opgehouden tot 80 sh., alleen het beschadigde verkocht van 59.6 a 66.6.

Tin hooger Banca 141 a 142 sh.

Lijnolie 37 9 a 38 sh.

Talk 58.9 a 59 sh

Van de Tarwe bleef veel onverkocht, ofschoon men waarschijnlijk eenige prijsverlaging op de notering van Maandag zoude hebben aangenomen om op te ruimen. Ook in vreemde was de omzet onbeduidend en sluiten de prijzen nominaal als Maandag. Alle andere graansoorten bedongen de koersen van dien dag.

Een hevige brand teisterde gisteren in den laten avond onze gemeente. Zes gebouwen, behalve de schuur en schoppen, werden eene prooi der vlammen. De voortgang van den brand was zoo snel, dat er aan redding van huisraad niet te denken viel.

Vijftien huisgezinnen, deels tot den mingegoeden, deels tot den behoeftigen stand behoorende, zijn door de vreesselijke ramp eensklaps tot den bedelstaf gebragt, en bij het ingetreden saizoen verstoken van kleederen, huisraad, winterprovisie, huisvesting, enz.

Die ongelukkigen kunnen niet aan hun lot worden overgelaten!

Welaan dan, edele landgenooten, op wier werkdadig medelijden men voor ongelukkigen nimmer te vergeefs een beroep doet, strekt ook hier uwe milddadige hand uit, en helpt met uwe liefdegiften aanvullen, wat aan plaatselijke krachten te kort schiet.

De giften worden ingezameld door eene daartoe benoemde Commissie, bestaande uit de heeren:

- H. M. Strick, Pastoor.
- H. C. H. Reyers, Predikant.
- Mr. J. B. Hengst, Burgemeester en Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.
- Jhr. L. van Sasse van Ysselt, Lid der Gemeenteraad en van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.
- Mr. J. A. M. W. Verheijen van Estvelt, Advocaat.
- J. Heshusius, Kerkvoogd.
- Jhr. T. E. van Grotenhuis van Onstein, Rijks Ontvanger.
- J. J. Verbunt, Notaris.
- J. H. Hermans, Gemeente-sekretaris en Lid der Provinciale Staten;

allen te Boxmeer, die dankbaar iedere bijdrage, hoe gering ook, in ontvang zullen nemen, en aan wie de uitdeeling der gelden wordt overgelaten.

Boxmeer, 12 December 1856.

Namens de Commissie,

Mr. Verheijen van Estvelt.

Advertentien.

(2768) Heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapen *DOCHTER*, mijne geliefde Echtgenoote JOHANNA ELISABETH VAN HEST.

P. J. CIKOT.

Gorinchem, 12 December 1856.

(2766) Op den achtsten December 1856, overleed te *Leur*, bij *Breda*, de Wel-Eerwaarde Heer GERARDUS POPPE, Oud-Pastoor te *Wognum*, (Noord-Holland), in den ouderdom van ruim 72 jaren, na voorzien te zijn geweest van de genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk.

(2771) Heden overleed alhier in den ouderdom van ruim 53 jaren, de Wel-Eerwaarde Heer HENRICUS PETRUS GRAPPERHUIS, R. C. Priester en Pastoor dezer Gemeente.

Bovenkerk, onder Nieuwer-Amstel, 11 December 1856.

(2704) Bij T. C. B. TEN HAGEN te 's Gravenhage, ziet het licht:

EEN BOEKJE

OVER DEN

GOEDEN HERDER,

door IDA GRAVIN HAHN-HAHN.

Prijs 50 Cents.

Dit werkje, uit het Hoogduitsch vertaald, wordt uitgegeven ten voordeele van het **Liefdewerk van den Goeden Herders**, gevestigd te **Leiderdorp**.

De Heeren Boekhandelaren, die exemplaren in commissie wenschen te ontvangen, worden verzocht het verlangde getal exemplaren *franco* op te geven.

De Zalf en Pillen van Holloway zijn een uitmuntend middel voor vrouwen ter genezing van *ongemakken aan de borst.* De echtgenoot van K. S...., te *Utrecht*, had twee groote etterende wonden aan de borst. Men wist niet waaraan dat ongemak was toe te schrijven, doch gaf haar verschillende geneesmiddelen, die echter alle zonder goed gevolg bleven. Eindelijk besloot de Heer S.... zijne vrouw de zalf en pillen van Holloway te doen gebruiken, zij bewilligde daarin: na drie weken tijds begon het kwaad aanmerkelijk te verbeteren, en in het gebruik derzelven twee maanden lang volhoudende, was zij volmaakt hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij R. Adama, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche straat, No. 22, te *Amsterdam*, bij L. J. Grootendorst, depôthouder te *Utrecht*, G. Verhaart, depôthouder te *Prinsland* en bij J. Straatman, hoofd-depôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (2592)

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, te Amsterdam, kan men inteekenen op:

AL DE WERKEN

VAN

HENDRIK CONSCIENCE

(In Engelsch formaat.)

De geschriften van Conscience maken alleen reeds eene aanzienlijke boekverzameling uit, en zij bezitten die uitstekend voorregt dat men ze, na de lezing, gaarne nog eens ter hand neemt, want bij iedere herlezing wordt men getroffen door nieuwe schoonheden, waarmede de schrijver zijne eenvoudige tafereelen gloed en leven weet bij te zetten.

Inzonderheid voor Nederland hebben zijne werken eene uitnemende waarde, omdat zijne novellen voor het grootste gedeelte, de type dragen ook van ons volkskarakter.

De schrijver toch weet door waren en onopgesmukten eenvoud, de fijnste snaren van het gevoel te treffen; en waar, om iets te noemen, zijn *Loteling* en *Wat eene moeder lijden kan* een traan ontlokken, daar vragen zoo vele andere ongevergd een gullen lach.

Wat waarlijk schoon en goed is, gaat niet voorbij, maar blijft; — van daar ook, dat Conscience immer en in iedere woning als een goeden vriend ontvangen wordt.

De reeks van uit te geven werken, welke beurtelings verschijnen, bestaat uit:

Het Wonderjaer. — De Leeuw van Vlaenderen. — Hoe men Schilder wordt. — Wat eene moeder lyden kan. — Siska van Roosemael. — Geschiedenis van Graef Hugo van Craenhove en van zynen vriend Abulfaragus. — Avondstonden, bevatte de: De engel des goeds en de geest des kwaeds, het heulenkind Quinten-Matzys. De geest. De Dahlia-koorts. De nieuwe Niobe, enz., enz. — Eenige bladzyden uit het boek der Natuer. — Lambrecht Hensmans. — Jacob van Artevelde. — De Loteling. — Baes Gansendonck. — Houten Clara. — Blinde Rosa. — Rikke-Tikke-Tak. — De arme Edelman. — De Gierigaerd. — De Grootmoeder. — De Boerenkryg. — Lodwig en Clothildis. — De Plaeg der dorpen. — Het geluk van ryk te zyn. — Moeder Job. — De Geldduivel. — Mengelingen, bevattende: De Moordenaer. De brandende Schaepherder. De Lange Nagel. De Zending der Vrouw, enz. — Een Bundel redevoeringen.

Men treft in deze lijst een aantal werken aan, die hier te lande nog onbekend zijn, maar die echter den eersten luister aan den naam des schrijvers hebben toegevoegd.

Op verzoek der uitgevers (de heeren J. P. Van Dieren en Cie., te Antwerpen), heeft bovengenoemde zich gaarne willen belasten, om deze uitgave met al zijne krachten te ondersteunen. De Prospektus is *gratis* verkrijgbaar.

Ieder werk zal opgeluisterd worden door eene keurige houtgravure, vervaardigd door de beste teekenaars en plaatsnijders. Elk deel zal 80 tot 120 bladzijden druks bevatten, die den inteekenaren voor den prijs van 60 cts. zullen worden afgeleverd. Om de veertien dagen zal er een deel verschijnen. De geheele uitgaaf wordt geschat ongeveer 38 deelen te zullen beloopen. Indien er evenwel MEER dan dit getal mogten komen, verpligten de uitgevers zich de meerdere deelen GRATIS aan de inteekenaren af te leveren, zoodat de VOLLEDIGE WERKEN niet BOVEN maar wel BENEDEN de fl. 22.80 kunnen kosten.

De twee eerste afleveringen zijn reeds verschenen. De duizend eerste inteekenaren ontvangen, als premie, een Exemplaar van het portret van Hendrik Conscience, op groot papier gedrukt.

Na de verschijning der werken wordt de prijs op fl. 40 bepaald.

VEREENIGING

TOT VERSPREIDING VAN GODSDIENSTIGE TRAKTAATJES VOOR KATHOLIEKE HUISGEZINNEN

Aan alle Katholieken van Nederland.

Ieder die de tegenwoordige pogingen gadeslaat, welke tegenwoordig meer dan ooit door genootschappen en partikulieren worden aangewend, om onze geloofsgenooten traktaatjes in handen te spelen, kennelijk met het doel geschreven, om den eenvoudigen en minonderwezen Katholiek een verkeerd begrip over onze geloofswaarheden te doen krijgen, en daarbij in aanmerking neemt hoe noodzakelijk het is, de eens geleerde waarheden te onderhouden, en met de gebruiken onzer H. Godsdienst meer en meer bekend te maken, zal voorzeker de behoefte gevoelen aan eene gelegenheid om met geringe kosten kleine godsdienstige geschriften in katholieke huisgezinnen te verspreiden. Ten einde in deze behoefte te voorzien, zal zoo mogelijk eene Vereeniging tot stand gebragt worden, ten doel hebbende, het *bijna kosteloos* verspreiden van duizende kleine geschriften, waarin de leer onzer H. Kerk op eene duidelijke en bevattelijke wijze wordt uit een gezet, en wel vooral *die* leerpunten, waartegen de aanvallen der Protestanten het meest gerigt. De wijze *hoe* die verspreiding bijna kosteloos zal kunnen geschieden, wordt in het Prospectus, dat bij alle katholieke Boekhandelaren *gratis* verkrijgbaar is, breedvoerig uiteengezet. Men wordt beleefdelijk verzocht dit prospectus niet ongelezen ter zijde te leggen.

De Traktaatjes zullen onder **kerkelijke goedkeuring** worden uitgegeven.

Aan deze Vereeniging kan door alle Katholieken worden deelgenomen. Elke bijdrage, hoe gering ook, zal met dankbaarheid worden ontvangen. Zij, die voor minstens 75 Cents inteekenen, ontvangen daarvoor elke maand een traktaatje van 16 bladz. druks, terwijl voor de verspreiding de prijs van 12 exempl. op slechts **vijf stuivers** gesteld is, waar voor men NB. jaarlijks **144** boekjes ontvangt.

Allen die eenig belang in deze zaak stellen, worden uitgenoodigd hunne namen op de inteekenlijst te geven, plaatsen, en hunne bijdragen te bezorgen aan den Uitgever der Traktaatjes H. A. KANNING te *Utrecht*, of aan onderstaande H. H. Boekhandelaren, die verzocht zijn, als bijzondere correspondenten zich met de ontvangst der bijdragen te belasten.

Jaarlijks zal de rekening en verantwoording aan de deelnemers worden toegezonden.

Op plaatsen waar nog geene correspondenten zijn, kunnen partikulieren zich tegen **billijke vergoeding** met de verspreiding belasten; aanvraag daartoe, met *franco* brieven bij den Uitgever te Utrecht.

Zoodra de inteekenlijsten ontvangen zijn, zal met het drukken een aanvang worden gemaakt; ieder die dus prijs stelt op zulk eene nuttige onderneming, wordt vriendelijk uitgenoodigd zoo spoedig mogelijk eenig blijk van zijne belangstelling te geven.

ZEGT HET VOORT.

Bijzondere Correspondenten:

C. L. van Langenhuysen, J. S. de Haas, B. Lenfring, *Amsterdam*; van Osch-America, *Maastricht*; F. B. Banning, *Oldenzaal*; G. J. van Leeuwen, *Leyden*; A. M. van Dijk, *Delft*; J. T. Sommer, *Almelo*; P. H. Saane, *Groningen*; J. O. van Gruisen, *Leeuwarden*; Wed. J. v. Gemert & Zoon, *Tilburg*; H. W. Morgen, *Bergen-op-Zoom*; C. Pothast, *Nijmegen*; Mr. W. Waanders, *Zwolle*; J. Hermans, *Breda*; P. Golterman, *Dordrecht*; H. Wolters, *Amersfoort*; L. Veerman, *Heusden*; L. A. van Gemert, *Waalwijk*; N. Vermeulen, *Arnhem*; W. H. Bezerik, *Schiedam*; Erven P. T. Braam, *Rotterdam*; Gebr. Verhoeven, *'s Bosch*; C. P. Hijnsbergen, *Haarlem*; R. T. Daamen, *Gorinchem*; P. C. Kuipers, *Helder*; F. A. van den Heuvel, *Ravestein*; A. H. Koestal, *Deventer*; J. E. Schweigman, *Edam*; Wed. J. R. van Dieren, *Grave*. (2770)

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen Drukker en Uitgever.